

Aan de gemeenteraad
cc commissieleden
cc pers

DATUM 25 juli 2024
ZAAKNUMMER 1513683
BEHANDELD DOOR Jeroen van Wieringen
TELEFOON (035) 629 2198
UW KENMERK
BIJLAGEN N.v.t.
BETREFT Voorlopig financieel beeld Programmabegroting 2025

Geachte raadsleden,

Via deze brief informeren wij u over de stand van zaken van het opstellen van de programmabegroting 2025. Tevens wordt ingegaan op een drietal toezeggingen die betrekking hebben op het proces van opstellen van de programmabegroting 2025. Het betreffen de volgende toezeggingen:

Nr.	Agendapunt	Toezegging
T24-078	Gezamenlijke commissie 5 juni 2024 Voorjaarsnota 2024	Toegezegd wordt in het begin van het najaar 2024 met de raad in gesprek te gaan over de effecten van de meicirculaire op de in de voorjaarsnota genoemde zoekrichtingen (3 x € 800.00).
T24-079	Gezamenlijke commissie 5 juni 2024 Voorjaarsnota 2024	Toegezegd wordt de berekening van het percentage van de stijging van de woonlasten en de onroerendzaakbelasting op niet-woningen om te kunnen voldoen aan de zoekrichting van € 800.000 te delen met de raad, zodra deze bekend zijn.
T24-086	Gemeenteraad 12 juni 2024 Voorjaarsnota 2024	Toegezegd wordt de raad een voorstel te doen over hoe het gesprek over bezuinigingen in de Programmabegroting 2025 gevoerd gaat worden.

Meicirculaire 2024

Inmiddels zijn de financiële effecten van de meicirculaire met u gedeeld middels de raadsinformatiebrief '[Inzake voorlopige doorrekening Meicirculaire 2024 gemeentefonds](#)' (2024-42, 11 juni 2024). De uitkomsten van de meicirculaire onderschrijven nogmaals de onzekere tijden waarin we ons begeven met betrekking tot de ontwikkelingen van de algemene uitkering en daarmee onze gemeentefinanciën. Uit de brief blijkt dat de inschattingen op de meicirculaire zoals opgenomen in de voorjaarsnota 2024 te rooskleurig zijn ten opzichte van de daadwerkelijke uitkomsten van de meicirculaire. De belangrijkste oorzaken hiervoor zijn het naar beneden bijstellen van de verwachte economische groei door het Rijk op basis van gegevens van het Centraal Economisch Planbureau (CEP) en de inschatting van het Rijk dat de belastingcapaciteit van de gemeente Hilversum zal toenemen. Daarnaast zijn enkele door het Rijk aangekondigde verhogingen nog niet verwerkt in deze meicirculaire.

Als reactie op deze onzekerheden proberen diverse instanties (Het Rijk, VNG en Provincie NH) richting te geven. Dit heeft als gevolg dat de adviezen over de gemeente financiën elkaar snel opvolgen. Hetgeen de onzekerheden niet vermindert en misschien zelfs verstrekt. In het bijzonder geldt dit voor de adviezen die gaan over de ontwikkelingen WMO. De adviezen hierover van de VNG en de Provincie NH zijn contrair aan elkaar.

Advies	Kern van advies:
VNG: Begrotingsadvies 2025-2028 (1 maart)	• Stel reële begroting op • Breng maatregelen in kaart (alsof opschalingskorting niet wordt teruggedraaid) met consequenties.
Provincie NH: Kaderbrief financieel toezicht 2025 (2 april)	• Uitgangspunten en actualiteiten ten aanzien van de het financieel toezicht van de provincie.
Rijk: Voorjaarsnota 2024 (15 april)	• Opschalingskorting, rechtvaardige risicoverdeling, indexering en fondsvorming
Rijk: Meicirculaire (27 mei)	• De uitkomsten meicirculaire is nadelig ten opzichte van de aannames in de voorjaarsnota (zie collegebrief 2024-42 van 11 juni 2024)
VNG: Begrotingsadvies 2025-2028 deel 2 (11 juni 2024)	• Maak 2025 sluitend. • Benoem financiële en inhoudelijke consequenties van noodzakelijke bezuinigingen. • Houd rekening met AU ontwikkeling BCF en WMO
Provincie NH: Aanvulling op kaderbrief financieel toezicht 2025 (21 juni)	Reactie op hoofdlijnen akkoord en meicirculaire en hoe de provincie de begroting en meerjarenraming hierop beoordeeld: • Daling AU 2025 als incidenteel aanmelden ((BBP). • Houd <u>geen</u> rekening met AU ontwikkelingen WMO . • Mogelijkheid op hervormingsagenda middelen structureel ramen (reeds opgenomen). • Mogelijkheid om extra bezuiniging Rutte IV te verlagen. • Mogelijkheid om rekening te houden met extra BTW compensatie fonds (BCF).

Omdat we bij de voorjaarsnota 2024 eveneens de adviezen van de VNG hebben gevolgd zullen wij blijven aansluiten bij het advies van de VNG. Dit betekent het volgende:

1. Maak boekjaar 2025 sluitend
2. Overweeg rekening te houden met de toekomstige ontwikkelingen (o.a. inzake BCF en WMO)
3. Bereid scenario's vanaf 2026 voor, maar zet ze nog niet in gang.

Opstellen programmabegroting

De periode na vaststelling van de voorjaarsnota door de raad wordt gebruikt voor de voorbereidingen op de programmabegroting 2025. De organisatie staat aan de lat om alle bouwstenen aan te leveren op basis waarvan in het zomerreces de begroting opgesteld wordt. Deze bouwstenen bestaan onder andere uit de laatste financiële ontwikkelingen, de uitwerkingen van de voorjaarsnota en specifieke informatie voor het opstellen van alle overzichten, paragrafen en programmateksten.

- Op basis van deze bouwstenen kan vervolgens gewerkt worden aan de berekeningen rondom de woonlasten. Immers eerst dienen alle lasten bekend te zijn om de kostendekkendheid te bepalen. Tevens dienen vele technische componenten beschikbaar te zijn (o.a. de waarderingen van de woningen en niet-woningen).
- Op basis van de voorjaarsnota dienen de mogelijkheden in kaart gebracht te worden om invulling te kunnen geven aan de zoekrichtingen zoals opgenomen in de voorjaarsnota.

De eerste conceptversie van de programmabegroting 2025 wordt begin september geagendeerd voor het college om het delen met de raad op 20 september 2024 mogelijk te maken (e.a. in lijn met de Planning- en Control kalender 2024 ([RIB 2023-110. 21 december 2023](#))).

Financiële ontwikkelingen

Het college hecht aan een tijdige informatievoorziening aan de raad en wil daarom de volgende voorlopige inzichten met u delen. Deze inzichten zijn op basis van de eerst beschikbare bouwstenen en worden gedaan met enkele slagen om de arm.

Voorlopige inzichten tussen voorjaarsnota en programmabegroting

- De nieuwe aanmeldingen bij het opstellen van de begroting (ontwikkelingen tussen voorjaarsnota 2024 en programmabegroting 2025) zijn beperkt in aantal en hebben slechts een beperkt nadelig begrotingseffect;
- De adviezen van VNG en provincie geven richting voor het opnemen van te verwachten inkomsten vanuit de algemene uitwerking;
- Stijgende lasten ten aanzien van riool en GAD (verhogend effect woonlasten);
- Eerste bouwstenen ten aanzien van de zoekrichtingen bieden voldoende mogelijkheden om deze in te vullen. Deze invulling zal de raad worden voorgelegd bij de programmabegroting;
- Ten aanzien van de uitbreiding van de ambtelijke organisatie (n.a.v. motie 24- 107) wordt u parallel aan deze brief geïnformeerd;
- Herberekening van de kapitaallasten laten substantiële voordelen zien ten opzichte van de begrote afschrijvingen. Dit als gevolg van de uitloop van de investeringsportefeuille (zie ook de geschetste situatie ten aanzien van dit punt in het accountantsverslag, advies van de Audit- en rekeningencommissie en de jaarstukken 2023);
- Door uitloop van investeringen kunnen ook de begrote rentelasten worden verlaagd.

Met bovenstaande inzichten ziet het college mogelijkheden om met de ingeslagen weg bij de voorjaarsnota 2024 te komen tot een sluitende meerjarenraming, met uitzondering van het ravijnjaar 2026. Vooralsnog lijkt dit mogelijk zonder extra zoekrichtingen ten opzichte van de voorjaarsnota 2024. Met dat beeld kunnen wij blijven aansluiten bij de adviezen van de VNG

Toezegging T24-078 inzake de meicirculaire

Inmiddels zijn de effecten van de meicirculaire met u gedeeld (RIB 2024-42). De uitkomsten van de meicirculaire zijn daarmee bekend. Het college beraadt zich de komende tijd op de vraag hoe de adviezen van VNG en provincie over de algemene uitkering prudent en realistisch kunnen worden verwerkt. Een gesprek tussen college en raad zal zich met name richten op de gevolgen van de meicirculaire op de meerjarenraming van de gemeente en eventuele maatregelen die als reactie hierop genomen dienen te worden. Dit gesprek is pas mogelijk wanneer het financieel beeld bij de programmabegroting 2025 bekend is. In de programmabegroting zal het college de aannames op de meicirculaire verwerking en bij de behandeling van begroting zal het college met de raad in gesprek gaan over de aannames (zie ook reactie op Toezegging T24-86). Het college beschouwt derhalve deze toezegging als afgedaan.

Toezegging T24-079 inzake stijging woonlasten

Het geheel van de effecten op de woonlasten zijn pas in september volledig inzichtelijk. Een feit is dat de woonlasten in 2025 ten opzichte van 2024 stijgen door toegenomen lasten op riool en GAD. In de voorjaarsnota is al opgenomen dat voorgesteld wordt de richtlijn “de woonlasten stijgen niet meer dan met de inflatie” los te laten. In de programmabegroting 2025 wordt zoals gebruikelijk de gevolgen van de stijgende woonlasten inzichtelijk gemaakt. Het college beschouwt derhalve de toezegging als afgedaan met het versturen van de programmabegroting 2025.

Toezegging T24-086 inzake gesprek over bezuinigingen

Het geheel van zoekrichtingen zijn 20 september beschikbaar (openbaarmaking programmabegroting 2025). Het gesprek tussen raad en college zal plaats moeten vinden op basis van de voorstellen in de programmabegroting 2025. Naast de reguliere vergaderingen (gezamenlijke commissie en raad) heeft het college het voornemen eind september in gesprek te gaan met de raad. Dit moment zal gebruikt worden om naar aanleiding van deze toezegging het gesprek met de raad te voeren.

Met dit tussenbericht informeren we u over het begrotingsproces en laatste inzichten bij het opstellen van de programmabegroting 2025. De uitnodiging voor het gesprek in september volgt.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

mr. C.P. Torres Barrera

dr. ir. G.M. van den Top